

12 iunie 2020

Poziție privind necesitatea optimizării unor măsuri de combatere a infecției COVID-19

Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT) monitorizează activitatea instituțiilor publice implicate în gestionarea stării de urgență și a crizei provocate de noul tip de coronavirus (COVID-19) în Republica Moldova. Rezultatele monitorizării sunt publicate pe portalul informațional www.alegeri.md dezvoltat de ADEPT, în compartimentul COVID-19 alegeri.md/w/covid-19. Aceste rezultate arată că în pofida eforturilor de combatere a epidemiei numărul celor infectați a crescut constant în ultimele [4 săptămâni](#). Cum resursele de combatere a valului epidemic sunt limitate, se impun măsuri de optimizare a eforturilor în acest sens.

Au fost stabilite și se cunosc bine căile de răspândire a maladiei COVID-19. Primul caz confirmat pozitiv a fost raportat la 7 martie 2020, fiind vorba de o persoană revenită din Italia. În continuare, creșterea [cazurilor de import](#) (persoane infectate revenite de peste hotare) a cunoscut un trend ascendent până la mijlocul lunii aprilie. Ulterior, cazurile de import au fost în continuare descreștere. În luna mai au fost confirmate pozitiv cu COVID-19 15 persoane revenite de peste hotare, iar în prima decadă a lunii iunie a fost raportat un singur caz. În total, de la raportarea primului caz de import până în prezent (12 iunie) au fost înregistrate 155 de persoane infectate, ceea ce reprezintă aproximativ 1.5%.

Referitor la cazurile cu [transmitere locală](#), la 14 martie 2020 au fost raportate primele 2 cazuri, numărul celor infectați crescând vertiginos, în special, odată cu expirarea, la 15 mai, a termenului stării de urgență și relaxarea mai multor restricții impuse anterior pentru prevenirea răspândirii infecției. Până la 12 iunie au fost raportate 10,572 de cazuri confirmate pozitiv cu transmitere locală. Comparând datele statistice oficiale pentru lunile mai și iunie, infectarea de pe urma cazurilor de import și a celor locale este de aproximativ 16 vs. 7,000.

Raportul cazurilor de import față de cele cu transmitere locală este sugestiv în privința concentrării eforturilor de combatere a epidemiei. Din [9 martie](#) 2020 persoanele care traversează frontiera de stat pe sensul de intrare în Republica Moldova completează în mod obligatoriu fișa epidemiologică și semnează declarația pe propria răspundere de a respecta regimul de autoizolare o perioadă de 14 zile în locurile determinate, cu unele excepții valabile din 25 mai [pentru anumite categorii de persoane](#). În total, potrivit bilanțului săptămânal prezentat de Poliția de Frontieră, în perioada 17 martie – 12 iunie 2020 au fost completate 175,151 de fișe epidemiologice individuale.

În temeiul impunerii respectării termenului de 14 zile de izolare, cele peste 175 de mii de persoane care au completat fișele epidemiologice au fost monitorizate atât de medicii de familie, cât și de colaboratorii de poliție. Mai ales de ultimii, întrucât potrivit modificărilor operate la Codul Penal și Codul Contravențional, [aprobat de Parlament la 12 martie 2020](#), nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemice, dacă aceasta a pus în pericol sănătatea publică, se sancționează cu amendă de la 450 la 500 de unități convenționale (22,5-25 mii lei) aplicată persoanei

fizice și cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale (50-75 mii lei) aplicată persoanei juridice. În [opinia Avocatului Poporului](#), aceste amenzi nu respectă principiul individualizării sancțiunii contravenționale și principiul proporționalității sancțiunilor amenzii, precum și nu ia în calcul situația specială de vulnerabilitate a persoanelor sancționate (persoanele cu dizabilități, persoanele în etate, persoanele lipsite de surse de existență, cu venituri mici) și a propus reducerea marimii sancțiunii minime pentru persoanele fizice.

Totodată, mărimea sancțiunii comportă un mare risc de coruptibilitate, în special față de persoanele revenite din străinătate, care sunt verificate de către poliție în vederea respectării termenului de izolare de 14 zile.

În aceste condiții, recomandăm instituțiilor vizate să întreprindă următoarele măsuri:

Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică

- să examineze introducerea unor zone de risc (zone roșii/verzi) în dependență de situația epidemiologică a țărilor din care revin cetățenii Republicii Moldova și care să presupună măsuri diferențiate pentru prevenirea răspândirii infecției COVID-19;
- să examineze necesitatea revizuirii sau anulării termenului de 14 zile de izolare la domiciliu pentru persoanele revenite de peste hotare, oferind “traseu verde” cetățenilor Republicii Moldova reveniți din statele unde infecția COVID-19 nu mai prezintă un pericol.

Parlament

- să revadă amendamentele la Codul Contravențional privind reducerea mărimii minime a amenzii stabilite persoanelor fizice pentru nerespectarea măsurilor de profilaxie, prevenire și/sau combatere a bolilor epidemic.

Poziția ADEPT este elaborată în cadrul proiectului “Cu ochii pe autorități: gestionarea stării de urgență și a crizei provocate de Coronavirus”, cu sprijinul Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros-Moldova. Opiniile exprimate în această poziție aparțin ADEPT și nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Fundației Soros-Moldova.